53. številka. Trst, v torek 6. marca 1900. Tečaj XXV

„Edinost"
izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
Za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajejo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon štv. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo **uredništvu.** Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravništvo.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia štv. 12. **Upravništvo, in sprejemanje inseratov** v ulici Molin piccolo štv. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik. Lastnik konsorcij lista „Edinost". Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost" v Trstu.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem 1900 smo odprli **novo naročbo** na »Edinost«, katera stane:

v Trstu (na dom pošiljana) in za **vse Avstro-Ogersko:**

24 kron za vse leto,
12 „ „ pol leta,
6 „ „ četrt leta,
2 kroni na mesec;

za zunajne dežele:

36 kron za vse leto.

za pol, četrt leta in na mesec pa razmerno.

Kdor izmed zunanjih naročnikov naroči »Edinost« na tamošnji pošti, dobi jo za 18 kron; to pa vsled tega, ker nam ni treba lista frankirati (5 stot. za vsako številko), marveč dotični naročnik plača poštnino naravnost tamošnji pošti, ali poštnina se izdatno zniža.

Posamične številke lista se prodajajo v Trstu v mnogih tobakarnah po 6 stotink (3 kr.), v Gorici pa po 8 stotink (4 kr.)

List se zamore z vsakim dnem naročiti.

One naročnike pa, ki so zaostali s plačilom naročnine, uljudno prosimo, da nemudoma store svojo dolžnost.

Uprava „Edinosti"
v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Opozicija in obstrukcija.

II.

Da ponovimo: parlamentariška večina ima pravico, da vlada v zmislu svojih načel, svojih nazorov in svojega programa, in da ta svoja načela, svoje nazore in svoj program tudi praktično izvaja. Nasproti temu ima tej parlamentariški večini nasproti stoječa manjšina pravico, da oponira, da nazore, načela ter dejanja in nehanja večine se svojega stališča kritizira.

Kakor pa imati vladujoča večina in tej nasproti stoječa, oponujoča manjšina vsaka svoje pravice, tako imati tudi vsaka svoje dolžnosti.

Dolžnost večine je, da se na svojih dejanjih strogo drži obstoječih zakonov; da se v izvajanju svojega programa giblje strogo v mejah teh zakonov; pred vsem pa je dolžnost vsake vladujoče parlamentariške večine, da ne krši človečanskih pravic in da spoštuje zakone narave.

Dolžnost manjšine je zopet, da se giblje v mejah dostojnosti, da svoje delovanje omeja na to, da kritizira dejanja večine, dokazujé škodljive posledice istih. Nikdar pa ne sme manjšina z fizičnim nasiljem ovirati večine v izvajanju njenega programa.

Žalibog, da tako večina, kakor manjšina dostikrat prekoračata svoje pravice, ter se pregrešata proti svojim dolžnostim.

Rekli smo: dolžnost večine je, da se na svojih dejanjih strogo drži obstoječih zakonov, da se v izvajanju svojega programa giblje strogo v mejah teh zakonov, pred vsem pa dane krši človečanskih pravic. To velja osobito za naše avstrijske razmere.

Imeli smo, in imamo «pro forma» še danes parlamentariško večino, katera je hotela vsaj na videz pripomoči do veljave že obstoječim zakonom o — enakopravnosti. Ko bi se bilo to zgodilo, bilo bi s tem le zadoščeno najpriprostejšim zakonom narave. Tega pa nemški šovinisti niso hoteli. Pod krinko, da hočejo preprečiti zló — z njihovega stališča —, uprizorili so obstrukcijo in s tem ustavili delovanje parlamenta.

Navidezni namen te obstrukcije je bil preprečiti zlo; a to je bilo, kakor rečeno, le navidezno. Pa saj je ta trditev že sama na sebi nesmisel. V parlamentu sedé prvi in gotovo najboljši zastopniki naroda. Vsaj po teoriji je tako. Ako se je torej večina teh zastopnikov zjedinila za zakon, kateremu pa manjšina nasprotuje, tedaj ima ta manjšina pač pravico, da isti zakon kritizira in da kaže na slabe posledice, ki bi, po njenem prepričanju, nastale iz uveljavljenja istega: manjšina tudi lahko proglaša tak zakon — seveda se svojega stališča — kakor zlo, nima pa pravice smatrati istega za zlo z občnega stališča. Občnost, oziroma prebivalstvo jedne države je zastopano po vseskupnem parlamentu in ker je nemogoče, da bi bil ves parlament enega in istega menenja, je jasno, da je le večina poklicana soditi o tem, kaj je za to občnost dobro in kaj zlo. Iz tega pa sledi, da manjšina ne sme nasilno ovirati večine v uveljavljenju nje volje niti pod pretvezo, da hoče preprečiti zlo.

Iz vsega tega pa sledi, da se stališča parlamentarizma ni mogoče odobravati obstrukcije, pa naj je ista prišla od ene ali druge strani. V obče se v parlamentih drugih držav tudi obstrukcija nikdar ne tira, ali če se to v posebnih slučajih vendar-le dogaja, pa traja le malo časa.

V Avstriji je — kakor že omenjeno — drugače. Avstrijske razmere so sploh specijaliteta — posebnost, tako je sprecijaliteta tudi avstrijski parlament. —

V parlamentih drugih držav sedé pač zastopniki najrazličnejših političnih struj, ki se boré za prvenstvo v državi. Ti politični nasprotniki se pač pobijajo mej sabo z besedami, a vse preveva ljubezen in navdušenje do skupne domovine, in takrat, ko je domovina v nevarnosti, pozabljajo na mejsebojno sovraštvo in hité vsi polagati žrtve za rešitev domovine, za rešitev naroda. V avstrijskem parlamentu pa sede zastopniki različnih narodov in plemen, a med temi je takih, ki se navdušujejo za državo, le tedaj in le dotlej, ako je in dokler je država domena njih stranke. Ti elementi so bili pač dobri in navdušeni državljani, dokler se jim je vse klanjalo, dokler so imeli v rokah sukno in škarje, da so lahko po svoje krojili politiška in državljanska prava ter delili mej seboj sinekure. Kakor hitro pa so zgubili iz rok sukno in škarje, ohladilo se je tudi njih navdušenje, zgubila zvestoba do države — seveda le hlinjena zvestoba. Z drugimi besedami rečeno: dokler so imeli Nemci hegemonijo, bili so «dobri« in «zvesti» državljani, ko so pa zgubili hegemonijo in so uvideli, da je bržkone na vdobé nikdar več, začeli so delovati z vsemi silami na to, da izpodkopljejo temelje avstrijske države: da razrušijo to stavbo.

Namen nemške obstrukcije je bil torej tudi to, da privede avstrijsko državo do razpada! V tem slučaju bi prišlo po njihovem računu velik del avstrijskih dežel pod okrilje matere Germanije, kjer bi postali isti Slovani brezpravni helotje! Ali se spolni ta nadeja nemških šovinistov? Upajmo, da ne!

Slavoljub Podslapinski.

Javni ljudski shod

političnega društva »Edinost« v Bazovici
dne 4. marca 1900.

Shodu je predsedoval g. dr. Otokar Rybář, ki je ob 4. uri 35 minut otvoril zborovanje s pozdravom zborovalcem, ki so prišli vkljub neprijetnemu vremenu v lepem številu. Predstavil je vladnega zastopnika komisarja g. dra. Fabrizzija ter poslance gg. Alojzija Goriupa, Frana Dollenza in župnika Kosca. Ko je pred tremi leti tudi on predsedoval prvikrat zborovanju, je še istemu prisostvoval odposlanec mestnega magistrata Vidusso. Takrat so imeli okoličani še mnogo sitnosti, kedar so prirejali kako veselico ali hoteli zborovati. Tega nadzorstva, te kuratele mestnega magistrata smo se osvobodili. Že o drugem zborovanju je bil navzoč odposlanec c. kr. namestništva.

Ta uspeh se bo marsikomu zdel malenkosten. Kdor pa ve, kako se pri nas vse trese pred magistratom, kakor da je magistrat edina oblast v Trstu, ta ve, da smo vendar precej dosegli s tem, da nima magistrat nobene besede več na naših skodih.

Govornik omenja še dveh drugih pridobitev od zadnjih volitev t. j. kmetijske podružnice in zavarovalnice za govejo živino. V drugih deželah ni nič posebnega, če se je ustanovila kje kaka podružnica ali zavarovalnica, a pri nas, kjer gospoda v mestu skrbe le zase in za svoj žep, so tudi take malenkosti važne. Tudi kmetijska podružnica in zavarovalnica v Bazovici delujeta z malimi sredstvi uspešno in na splošno zadovoljnost. Ako nam da Bog zdravje in moč in če se bodo Bazovci držali pravih svojih prijateljev, dosežemo še več.

To velja zlasti za prihodnje volitve. Na krivem pôtu so tisti, ki so apatični nasproti volitvam, češ, saj naših 6 poslancev itak ničesa ne opravijo nasproti 48 Italijanom v mestu. Bolje je za nas, da imamo bodisi tudi samo enega poslanca v mestnem in deželnem zboru, ki govori za našo korist, nego pa da Italijani delajo sami med seboj, kar jih je volja. Večkrat ena resna beseda, izrečena v mestnem svetu, opozarja slavno vlado na naše težnje ter doseza, da gospoda na namestništvu, ki bi imela enako skrbeti za Italijane

---

PODLISTEK 4

Moja prijateljica.

Piše **Kopriva.**

Doma za hišo smo imeli velik, ograjen vrt. To se pravi, hiša ni bila naša in tudi vrt ne, bili smo le najemniki, a bili smo samo mi v hiši.

V vrtu je raslo nekaj pritlikavih jabolk in hrušk, prav tam doli na koncu pa je stalo pet lepih košatih smrek. Mnogokrat sem ležala pod njimi poslušaje šepetanje vetra ali pa krakanje vran, ki so gnezdile gori v vrhovih. Zagledala sem se v visoko modro nebo, ki je veliko in veličastno gledalo doli na-me.

Tam pod smrekami sem si včasih vroče, strastno zaželela ljubezni in ljubkovanja. Nikogar nisem imela, ki bi me imel rad in moje malo, čutljivo srce bi se bilo tako rado oklenilo čutečega, dobrega bitja.

Z lačnimi pogledi sem gledala v globoko, jasno modrino neba in težko in žalostno mi je postajalo v mali, otroški duši. Mnogokrat sem se tam na tleh jokala in se z zobmi zagrizla v vlažno, mrzlo zemljo, ker si nisem vedela pomagati v svoji žalostni zapuščenosti.

In potem sem mislila na daljne, daljne dežele, v katere so jadrali oni mali, svitli oblački pod nebom. Želela sem si daleč, daleč proč tja v dežele, kjer rasejo cvetlice in drevesa, kakoršnjih še nisem videla in poznala . . .

Imela sem živahno fantazijo, v moji glavi je kar mrgolelo čarovnih nepoznanih kraljestev in čudežnih devetih dežel. Čitala sem toliko pravljic, kolikor sem jih mogla dobiti in ves veliki svet sem si predstavljala kakor zanimivo, prelestno bajko.

Razun k učiteljevim, na pokopališče, cerkveni trg in na naš vrt nisem smela nikamor. V vas sem prišla samo, če so me poslali česa kupovati. Kar je bilo za ograjo našega vrta, mi je bilo tuje, a zato tem vabljivejše in lepše. Večkrat sem z težavo splezala čez visok, špičast, lesen plot in se spuščala na potovanja in odkrivanja daleč v polje. Pri tem sem čutila neko posebno pustolovsko zadoščenje in radost. Prišla sem tako v časih prav do sosedne vasi, četudi sem se grozno bala, da bi doma zapazili in ne zvedeli, kod da hodim. Vsa bleda od razburjenja sem vselej zopet splezala nazaj čez plot in skrbno rekognoscirala vse krog hiše, da-li niso zapazili moje odsotnosti, predno sem se upala v vežo.

Ti izleti so bili tako krasni, ona neznana daljina tako mameča in vabeča, da sem sklenila, da odidem od doma v svet. Čitala sem tedaj Robinzona in si v svoji otroški glavi stvorila celo drugo Robinzonado — seveda na suhem.

Kvačkala sem široke, dolge čipke in tako v duhu preračunavala, koliko bi pač zanje dobila. Kakor vsi otroci, ki imajo žalostno, borno zgodnjo mladost, sem bila v nekaterih stvareh jako premetena in tako sem v svoja najbolj fantastična domnevanja vpletala tudi povsem otroško-praktične misli. Bila je zgodnja jesen. Krompir je ravno dozorel, dobilo se je tudi nekaj drugih poljskih sadov zunaj. Na njivi v našem vrtu je rasla na jednem vogalu repa, ki mi je šla tudi surova izvrstno v tek. Zdelo se mi je, da bi se dalo zunaj prav dobro živeti tudi brez kave in kruha. Sploh je bilo že dobro, da mi ni bilo treba v zimi in snegu hoditi na pot.

Od pripovedovanja sem vedela, da je Klanec, najbližnji trg, tri ure hoda daleč. Bilo je po mojem računu krog devetih, torej bi do opoludne že lahko prišla do tja.

Rezolutno sem stisnila svoja krilca vkup in pogumno splezala čez plot. Dobre volje in korajžno sem jo mahnila v polje. Sicer se mi niti sanjalo ni, na katero stran bi ležal Klanec, ali to mi ni delalo posebnih skrbij.

A, se že najde pravo!

Tako dobre pol ure sem hodila, ko sem slučajno boljše pogledala in opazila v svojo veliko žalost, da imam najslabšo, najbolj zakrpano obleko na sebi.

Kaj zdaj?

I, bogme, v tej obleki bi ne hotela niti k obskrbnikovim! Mnogo premišljevanja mi ni bilo nikdar v navado. Obrnila sem se, spravila svoje noge v komoden trab in kmalu sem stala pred našim vrtom, se spretno stelovadila čez plot in oprezno utihotapila v hišo. V mali kamrici pod streho je lepo na steni na velikem žeblju viselo moje nedeljsko krilo v vsej svoji neumazani lepoti pisano barvaste bombaževine. Za dve, tri, pet sem bila v svoji paradni uniformi. Zaradi lepšega sem si preobula še čevlje. Ravno sem bila na tem, da se lepo tiho splazim venkaj, ko je stopila mati pred-me.

Da je strela udarila pred-me, ne mogla bi se bila bolj prestrašiti.

— Česa iščeš tukaj?

Jaz sem se v grozni zadregi potuhnila v kot. V kamrici je bilo prilično tema, pa sem upala, da mati ne opazi, da sem se preoblekla. Komaj se je malko obrnila v stran, sem se jaz porinila proti vratom.

Kam, kam? Aa? In lepša obleka!

Močna materina roka me je v hipu povlekla na svetlo in med energičnim stresanjem moje grešne osebice se je začelo izpraševanje:

— Kaj si hotela? —

Jaz molčim.

— Kaj si hotela? —

— Nič! —

— Nič?! Takoj poveš, ti izprijena, pokvarjena stvar! —

Molčim.

(Pride še).

in Slovence, začnejo premišljati ter dajo tudi nam nekaj drobtinic od tistega, kar dajejo Italijanom v obilici. Če pa nimamo nikogar, ki bi govoril v mestnem svetu in deželnem zboru, nam poreče vlada: Če si sami volite Italijane, ki ne zahtevajo nič za vas, tudi nam ni dolžnost, da bi vam kaj dali!

Pomisliti moramo tudi, da Slovenci v Trstu in okolici nismo osamljeni, ampak da smo mi le skrajna straža proti jugu — skrajna straža velikega slovanskega naroda, da imamo svoje brate na Kranjskem, Štajerskem, Hrvatskem, Češkem, Poljskem itd. Poslanci vseh teh slovanskih narodov tvorijo veliko moč in če bodo vsi složni, gotovo nekaj dosežejo. Naša dolžnost je, da si izvolimo slovenske poslance, ki bodo vso javnost in zlasti naše brate opozarjali na naše težnje. — Govornik je ponovil svoj pozdrav ter izročil besedo poslancu V. okraja, g. Alojziju Goriupu.

Gosp. Alojzij Goriup je govoril približno tako-le: Častiti volilci! Bližajoče volitve so nas danes privedle skupaj. Tri leta mi je bila čast zastopati vas, žal, da se ne morem ponašati z Bog ve kakimi pridobitvami; vendar stopam z jasnim čelom pred vas. Ni krivda nas slovenskih poslancev, ako nismo dosegli uspehov; krive so razmere in nenaklonjena nam vlada. Smemo pa reči, da smo vedno branili vašo čast in čast naroda. Ko sem pred tremi leti bil izvoljen, imel sem nekoliko upanja, da se po dobri poti vendar da kaj doseči; to pa toliko bolj, ker so naše želje bile zelo skromne in ker sem imel med italijanskimi poslanci dobrih znancev in celo prijateljev. A varal sem se; nisem pomislil, kako daleč zavajata človeka strast in narodno sovraštvo. Ti ljudje ne znajo ločiti administracije od politike. Stavili smo razne predloge v korist okolice; nekateri so bili sprejeti, glede kakšne šole, ceste in vodnjakov. Sprejeti so bili, da, izvršeni pa do danes niso. Temu se tudi ni čuditi. Saj je vendar sam posl. Cambon v eni prvih sej predlagal nekako nagrado za Trebence, ker so nekateri njih bili o volitvah prijazni italijanski stranki: da bi nekako kljnboval nam, je predlagal naj se za Trebče privole potrebne svetilke. Ne mené se za to, da je hotel le kljubovati nam, smo seveda tudi mi podpirali ta predlog, ki je bil soglasno sprejet — a Trebenci še do danes niso dobili svetilnic. To je sicer bolj malenkostna stvar, ali baš zato je značilna, ker kaže, kako gospoda niti malenkosti ne dajo okolici in tudi onim ne, ki so njih pristaši.

Sam ekscelenca namestnik nam je pritrdil, da se za zgornjo okolico ni storilo ničesar, a da bi nam svetoval, kako naj postopamo, da kaj dosežemo, o tem ni govora.

Vam je dobro znano, kako smo bili zasramovani, izzivani, kako so nas dejanski napadali ter stavili v nevarnost naše življenje. In vendar mi nismo mislili na abstinenco. Zahtevali smo le, da bi se nam dalo nekako zadoščenje: župan naj bi nam zagotovil vsaj varnost življenja v sejah. Tudi to se ni zgodilo. Naša krivda torej ni, ako nam je onemogočeno sodelovanje v javnih zastopih. Mi se nismo maščevali, tudi vlada ne, a maščevala se je nad gospodo tista dresirana sodrga na galerijah, ki je psovala prej nas, a potem, ko ni bilo več nas, njih in še veliko huje. Cesar niso rekli nikdar nam, so rekli njim: očitali so jim, da so — pojedeži.

Govornik se je prisrčno zahvalil za izkazano mu čast ter je izjavil, da zbok zasebnih opravkov ne more več sprejeti mesta poslanca, a prepričan je, da si V. okraj zopet izvoli svojega moža, moža svojega mišljenja, moža svojega jezika in svoje krvi! (Burno pritrjevanje.)

(Zvršetek pride.)

Trst, dne 5. marca 1900.

Pastirski list škofa Andreja Marije. Letošnji pastirski list za postni čas, izdan od vladike tržaško-koperskega, omenja, da to leto ostane znamenito po dveh dogodkih: stoletje se završuje in sveto leto je. Nadaljujé povdarja pastirski list, da smo vsi bratje in otroci istega Očeta, kateremu moramo ob koncu stoletja na poseben način izkazati svojo ljubezen. 19. stoletje je bilo gotovo stoletje napredka. Neštevilni so sadovi človeške znanosti, velikanske so razne iznajdbe na vseh poljih znanja. A človek, mesto bi se posluževal teh iznajdeb, da bi po njih poveličeval Stvarnika narave, se je prevzel ter je zgrešil svoj pravi namen. Pastirski list opisuje potem napade na cerkev in na nje poglavarje in slika posledice temu napadanju. Za tem pa kliče: nazaj k Bogu! Omenivši, kako so se verniki, navdani s pravimi krščanskimi čutili, združili v mejnarodno društvo v slovesno proslavo Odrešenika ob zaključku stoletja, opisuje sredstva za povrnitev k Odrešeniku. Ob tej priliki naznanja, da bo letos romanje v Rim in Loret ter izreka menenje, kdaj in kako bi bilo najprikladneje za romanje ter naznanja tudi stroške potovanja. Priporoča tudi, naj bi se v proslavo Odrešenika koncem 19. stoletja postavil na najviši gori Istre, na Učki, primeren spomenik, najbolje križ.

Omenivši, da je sveto leto začelo o Božiču, opisuje pastirski list prastaro navado odpiranja vrat v cerkvi sv. Petra v Rimu povodom začetka sv. leta. To sveto leto se obhaja letos v Rimu, le-tam se je mogoče udeležiti dobrot sv. leta. Vendar se nadeja, da se bo sveto leto praznovalo po vsem svetu. Za tem opisuje odpustke, dovoljene za sveto leto in priporoča vernikom, naj se jih poslužejo v obilni meri.

Čujte! Čujte! Kdor hoče poznati nrav bojev proti hrvatskemu življu v Istri, kdor hoče poznati prave in resnične cilje italijanske oligarhije, kdor hoče vedeti, kako je signorom od nekdaj že vse mišljenje in stremljenje koncentrirano v sestavljanju načrtov za porušenje vsakega blagostanja hrvatskih občin, kdor hoče vedeti vse to in se zgražati nad škandalom, da je takim elementom poverjeno gospodstvo v deželi, ta naj posluša, kar hočemo povedati tu:

V letu 1879 že sta deželni odbor istrski in — vlada brez vsega razloga poslala v Kastav — na stroške občine seveda — vsaki svojega komisarja. Kaj se je namerjalo s tem, je razvidno iz nekega službenega pisma od 25. novembra 1879, ki je je bil pisal rečenemu komisarju dež. odbora v Kastvu tedanji ravnatelj dež. računišča, Ivan Sussa. V tem pismu je čitati med drugim:

»Občinski svet v Kastvu bo skoro razpuščen, ker sta se za to zjedinila deželni odbor in c. kr. namestništvo. To ne spremeni stvari v Kastvu, pač pa prinese zadoščenje Vam in c. kr. okrajnemu glavarju (za to namreč, da sta proti občini postopala protizakonito in nasilno). Novi občinski svetovalci v Kastvu ne bodo bolji od dosedanjih. Deželni odbor se je prepričal, da je Vaše položenje nemožno med ono trumo barbarov in divjakov. Deželni odbor je sklenil, da nikdar več ne pošlje nikogar v to nesrečno občino, da Vas odpozove in da Vam da renumeracijo iz deželnega zaklada. **Sicer pa se poskusi proti Kastvu povsem drugačen grozen smrtni udarec** (un ben più terribile colpo di grazia). A tega Vam ne smem še razkriti zasedaj«.

Ali vzlic temu pismu je dotični komisar ostal v Kastvu in je dne 22. februvarja 1880 pisal istemu ravnatelju, ki je bil zaupnik dež. glavarja, pismo, v katerem je stavil uprav peklenski predlog, o katerem je rekel, da je dober toliko iz gospodarskih razlogov (s katerimi ga bodo opravičevali pred ljudstvom in c. kr. vlado) in iz političnih razlogov. »Okraj Volosko — je rečeno v tem pismu — je ognjišče slavizma v Istri; zato ga je treba izpodkopati. **Kolikor le možno treba izkoristiti slepoto sedanje vlade.** Občino kastavsko treba razdeliti v tri, štiri občine, kakor so nekaterniki zaprosili. Znano mi je od avtoritativne strani, da je namestništvo sklenilo, da se ta občina razdeli na ta ali oni način. V ta namen se bodo predlagale nekatere spremembe v določilih zakona. Ako so se enkrat odločili za deljenje, gledalo se bo, da se v občino zanesejo prepiri. Radi nakupa grada kastavskega za 30.000 gld. (pozneje je bil kupljen za 5000 gld. Ured.) sem že pisal, da bi o deljenju občine v več občin moral pripasti občini kastavski. To bi bil mrtev kapital, kakor tudi onih 4000 gld. za cesto v gozd Lužina, tudi na račun občine Kastav, **kar bi upropastilo to občino. To delam v sporazumljenju z c. k. okrajnim glavarjem, da zamašimo usta državnemu poslancu, dru. Dinku Viteziću.**« (!!!)

Tako je bilo leta 1879—1880. Vsi dogodki od tedaj do danes kažejo, da je direktiva vsej italijanski politiki tudi sedaj še ista, kakor je označena v tem pismu: objekt pogajanjem med deželnozborsko večino in vlado je še danes — deljenje občin in sobno kastavske; in znani podajači a la Krstić so tudi danes na delu, da na peklensko zvijačen način zanašajo prepire v občino. Glavna stebra, na katerima sloni ta politika, naperjena proti slovanskemu življu, sta: gospodarsko upropaščanje ljudstva in zanašanje prepirov in sovraštva med isto. Ako taka politika ni politika nemorále, potem pa sploh ne vemo, kaj je nemorala. A ta politika grde nemorále in kamenene brežčutnosti je še danes gospodovalna politika v tej nesrečni pokrajini!! To kriči.

V proslavo Prešerna. Minolo leto sklenila so slovanska akademična društva na Dunaju po inicijativi slovenskega akad. društva »Slovenije«, da bodo vsako leto prirejali na čast kakemu slovanskemu velikanu primerno slavnost. Lani se je proslavil ruski velikan Puškin, a letos, ko je napočilo nam Slovencem slavnostno leto slavlja stoletnice našega pesnika prvaka, dra. Franceta Prešerna, letos izpolnujejo Slovani in Slovenci častno svojo dolžnost s slavnostnim koncertom, katerega prirede po inicijativi »Slovenije«, slovanska dunajska akadem. društva: češko »Akademický spolek«, bolg. »Balkan«, rus. »Bukovina«, slov. »Slovenija«, srbsko »Zora« in hr. »Zvonimir« pod protektoratom Nj. svetlosti Jana grofa Harracha.

Iz posebne prijaznosti bodo sodelovali: gospica Dragica Kovačević, dvorni operni pevec gospod Fran Naval, virtuoz na gosli gospod Karol Jeraj, »Slovansko pevsko društvo«, tamburaški zbor »Zvonimira« ter pevski zbor »Slovenije«.

Koncert bo jutri dne 7. marca 1900. v koncertni dvorani »Ronacher«, I. Schellinggasse 4.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vabilo velja za vstopnico.. Dobrovoljne prispevke v korist Prešernovega spomenika v Ljubljani hvaležno sprejema »Slovenija«, Dunaj, VIII. Lederergasse 20.

Program je krasen in bogat. Na koncertu bo sodeloval orkester c. in k. bos.-here. pešpolka št. 4. Po koncertu bo svobodna zabava.

Politični pregled.

TRST, 5. marca 1900.

K položaju. Državni zbor počiva do jutri. V tem času se vrše posvetovanja socijalno-političnega odseka o rudarjih. Za danes zvečer je določeno tudi nadaljevanje posvetovanj vojnega odseka.

V gospodski zbornici so bile včeraj konference posamičnih skupin kakor priprave za debato o vladni izjavi, ki je na današnjem dnevnem redu.

Jutri se ima vršiti volitev prvega podpredsednika zbornice poslancev. Bržkone bo vendar-le izvoljen Prade — tako vsaj prorokuje »N. F. Presse«, ki obljublja Čehom za to žrtev nagrado v obliki drugega podpredsednika, ki bi bil vzet — kakor smo sporočili že včeraj — iz njih vrst.

Kar se tiče spravnih konferenc, ne pričakujejo češki listi mnogo uspehov, to pa posebno vsled tega ne, ker so nemški poslanci v razpravi o vladni izjavi tako odločno naglašali potrebo nemškega državnega jezika, a so na drugi strani češki poslanci v svojem in gotovo tudi v imenu vseh nenemških narodnosti izjavili z vso odločnostjo, da o nemškem državnem jeziku ne more biti niti govora.

Modus vivendi? V raznih listih smo čitali, da je bil dne 3. t. m. v Poreču shod italijanskih deželnih poslancev, ki so se posvetovali o tem, kako bi bilo možno doseči kakov modus vivendi z slovansko manjšino deželnega zbora?!

V »Istrii« pa čitamo, da so se med deželnim glavarjem, drom. Campitellijem, in zaupniki manjšine deželnega zbora istrskega začela pogajanja v dosego kakega modus vivendi med obema narodnima strankama. Ta modus vivendi pa da se ima omejiti na upravne, gospodarske in financijelne stvari in ostanejo narodna vprašanja popolnoma izključena, ker ni mogoče zahtevati, da bi se ena ali druga stran odpovedala svojim idejam in svojim političnim in narodnim ciljem.

Morda bi bilo interesantno izvedeti, od kje je prišel pritisk, ki je provzročil to sicer jako omejeno spravoljubje bojevite in razbrzdane večine v deželnem zboru istrskem?! Kajti, kolikor mi poznamo te srditeže, ne moremo misliti, da bi se bili Italijani po lastnem nagonu milostno ponižali sploh do kakega pogajanja z našimi! Oni se namreč čutijo jako vzvišene ne le nad našo siromašno preganjano ljudstvo, ampak tudi nad njega zastopnike, (kako drugače bi bilo sploh možno tako brutalno in cinično postopanje z manjšino zbornice, da občutijo kakor nekako ponižanje, ako sploh govore z našimi. Mi vsaj ne moremo soditi drugače, nego da je prišel pritisk od zunaj, ali preciznje rečeno: od zgoraj, naj trosijo malo peska v oči, da bo svet verjel, da se je res na vsej črti začela akcija za sporazumijenje.

Dobro pa je, da je poskrbela »Istria« sama se svojo opazko, da so na pogajanjih izključena narodna in politiška vprašanja, da je bila torej italijanska večina toliko »previdna«, da je skrbno zagradila pot do resničnega modus vivendi, da je torej že a priori zaprla pot ne le definitivnemu miru, ampak tudi premirju. Ni smeti namreč pozabiti, da je gospodarska beda, v kateri ječi naše ljudstvo, po velikem delu posledica politiške mizerije, da je provzročena po gnilih političnih in narodnih razmerah, da je v tesni zvezi — z sistemom. Če gospoda mislijo, da so že storili Bog ve kaj, ako so katerega naših izvolili v kakov gospodarski odsek, ali ako so dovolili kakov goldinar za popravo kake poti, potem se motijo temeljito. V Istri treba doseči modus vivendi v zborници in izven zbornice in prvi korak do premirja bi bil še le, ako se zunaj zbornice, po deželi, v razmerju mej strankama, odpravijo sedanje turške razmere in se ustvarijo take, ki bodo vsaj podobne evropskim razmeram. Pameten človek ne pričakuje seveda, da bi toli ukoreninjeno nasprotstvo ublažilo kar čez noč, ali vsaj toliko se mora doseči, da zadobé borbe spodobne evropske oblike.

Zato pa ne moremo verjeti v resort pogajanj, dokler bodo gospoda že a priori izključevali politiška in narodna vprašanja, — ki so prvi in resnični vir vsej bedi —, marveč je od italijanske strani vse skupaj le pesek v oči.

Tržaške vesti.

Nekaj k članku »Naša mizerija na polju šolstva«. Pišejo nam: Mislil sem že molčati, a ker nas je zima zopet spomnila, kako nas ljubijo, Vam sporočam, kake razmere vladajo na tukajšnjem c. k. gimnaziju. Vso zimo kurijo blizo 16 sob, le ena, kjer se poučuje slovenščina, ni bila še zakurjena. Ako se učenci pritožujejo, pa jim pravijo: »Gehen Sie nach Hause«. Torej domov naj gremo, le da bi se ne učili slovenščine! Še nekaj: V 6 razredu n. pr. je 5—6 Italijanov, Slovencev pa 25. A čujte in strmite!! Italijani imajo svojo določeno sobo, Slovenci pa si morajo še le iskati primerno sobo za slovenščino. Tako je z slovenščino!

Iz Barkovelj nam pišejo: Kakor sem vam bil sporočil, je italijanski učitelj grozil svojim učencem, da jih ne vsprejme več v šolo, ako se udeležijo sprejema g. župnika. Sicer ni spolnil te svoje grožnje, vendar pa je zaprl po šoli vse tiste, ki so se udeležili. Otroke je držal brez kosila skoraj do 1. ure popoludne.

Nekaj mest finančnih eksekutorjev je razpisanih v območju finančne direkcije tržaške. Mesečna plača 70 kron. Zahteva se znanje italijanskega in slovenskega oziroma hrvatskega jezika. Prošnje je uložiti na finančno ravnateljstvo v teku 4 tednov. Nezaslišano pa je, da finančna direkcija take službe — za katere, ob obstoječih razmerah, morejo prositi le Slovani, ker redek je Italijan, ki bi bil vešč deželnim jezikom — razpisuje le v laškem jeziku. Človeku se nehoté usiljuje misel, da je vse zahtevanje znanja deželnih jezikov le tako za voljo lepšega, kakor so za Slovane v Primorju vse pravice sploh le tako za voljo lepšega — na papirju!!

Nimajo jih in jih nimajo! Včeraj je uprava naše tiskarne hotela kupiti na pošti 1000 nakaznic nemško-slovenskih, a mogla jih je dobiti le 500. Tu je sedaj dvojno mogoče. Ali je v Trstu zahtevanje po takih nakaznicah tako veliko, da jih ne morejo sproti tiskati in potem so temeljito ovrženi vsi izgovori, da takih nakaznic ne treba! Ali pa jih nočejo naročati, oziroma jih nočejo izročati strankam; potem pa je to nov dokaz, kakov duh veje nasproti Slovanom v poštnih krogih tržaških!

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 2.1, ob 2. uri popoludne 2.5 Tlakomer ob 7. uri zjutraj 754.7 Danes oseka ob 6.24 predp.

Okrajna bolniška blagajna. Zadnji teden je bilo prijavljenih 470 slučajev bo-

lezni, 488 oseb je bilo proglašenih, da so zdrave, 969 jih je nadalje ostalo v zdravljenju. Med poslednjimi je 142 takih bolnikov, ki so ponesrečili na delu. Prestopkov proti predpisom zdravnikov je bilo 186. Na bolniških podporah se je izplačalo tekom zadnjega tedna 11.004·32 kron.

Požari. Včeraj predpoludne je nastal požar v skladišču južnega sadja tvrdke Scaglia v ulici Carintia. Kurili so in unel se je strop ter je nastala nevarnost za stanovanje nad skladiščem. Gasilci so omejili in pogasili ogenj, ne da bi isti napravil znatne škode. — Manjša požara sta bila istega dne na Campo Marzio št. 6 in v ulici Erta št. 7. Na obeh mestih so storili gasilci svojo dolžnost.

Mrtveci prijavljeni dne 4. t. m. Stibil Marija, 56 l., ul. Sapone 1. — Gomizel Jakob, 2 in pol leti, sv. M. M. spodnja 17. — Kranje Vladimira, 3 l., Campo S. Luigi 2. — Kuret Marcel, 3 m., ul., Sette Fontane 386. — pl. Hasseck Horacij 4 in pol l., ul. Giulia 31. — Zorzin Anton, 10 m., ul. Cavazzeni 7. — Baveon Rihard, 4 m, ul. Montuzza 1. — Grahov Viktor, 3 m., Rojan 282. — Jerič Martin, 67 l. Greta 220. — Mel Ana, 76 l. ul. S. Spiridione 10.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 7. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Acquedotto št. 38, hišna oprava; v ulici Giulia št. 47, krčmarska oprema in vino: v ulici Corso štev. 5, oprema v zalogi in doprsne podobe (busti): v ulici Risorta, konji; v ulici S. Maurizio št. 2, hišna oprava.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Marezig nam pišejo: Veselica, ki so jo narodnjaki v Babičih priredili na pustno nedeljo, obnesla se je nad vse pričakovanje. Sicer ste že sporočili na kratko o vspehu iste: vendar si ne morem kaj, da ne bi še enkrat pohvalno omenjal truda, katerega je imel pevovodja g. Žibert. Koliko truda je imel ta gospod, predno je pevce izučil toliko, da je zamogel ž njimi javno nastopiti, to ceniti zamore le oni, ki pozna tukajšnje razmere. Hoditi eno uro in pol, ob burji, dežju, gaziti dostikrat blato do kolena po naših slavnoznanih istrskih cestah, in potem, ko je prišel ves izmučen na mesto, še le učiti pevce, ki ne-le da nimajo nikakega pojma o glaskah, ampak po večini še čitati ne znajo: za to treba res požrtvovalnosti in vztrajnosti. In da je g. Žibert pri vsem tem dosegel toliko vspeha, mu je to v zaslugo, na katero sme biti ponosen. Zato pa kličemo še enkrat: Živel! O tej priliki omenjam ob enem, da sta poslala gg. Ivan Kraševec in Blaž Crnetič iz Kopra po g. Jejčiču vsaki po eno krono vstopnine, ker se nista mogla osebno udeležiti veselice. Bodi jima izrečena na tem mestu najprisrčneja zahvala! Bog in narod! —n—

Vesti iz Kranjske.

* Nadina Slavjanska, ruska narodna pevska družba, sestoječa iz 40 oseb, dala je sinoči koncert v deželnem gledališču v Ljubljani.

* Občinski svet ljubljanski je v sobotni seji, kateri je predsedoval podžupan dr. vitez Bleiweis, razpravljal o vladnem zistiranju sklepa obč. sveta v samoslovenskih uličnih napisov. O tem predmetu je poročal obč. svetnik notar Plantan. Kazal je na nedoslednost deželne vlade, ki se je še nedavno v slični stvari preglasila nekompetentno. Občinski svet se je poslužil le svoje pravice, ko je določal napise v svojem delokrogu. Sklenili so uložiti rekurz na ministerstvo za notranje stvari proti utikanju deželne vlade kranjske v avtonomna prava občine.

Že mesec dni pogrešajo 10 letnega Frana Žagarja iz Rebra št. 9 v Ljubljani. Ta dečko in tudi njegov brat sta se že nekaj kratov »zgubila« starišem, ter šla s kakim kmetičem, ki je drva pripeljal v Ljubljano, na voz ter ostala pri njem tako dolgo, dokler ju stariši niso »znajdli« zopet. Tudi malo čudna otroška navada

* Pred ljubljanskimi porotniki je stal včeraj 39-letni oženjeni hišnik in mesarski pomočnik Jos. Starkl iz Želeč pri Bledu radi javnega nasilstva. Kaznjivo dejanje je storil pred štirimi leti na Bledu, a je bil še-le nedavno ovaden. Razprava je bila tajna. Dobil je tri leta ječe.

Za učiteljico v Premu je imenovana gospica Alojzija Delak, doslej učiteljica na zasebni slovenski ljudski šoli v Gorici.

* Potres so predvčerajnim zvečer občutili tudi v Ljubljani.

* Vsled pobojа je umrl dne 28. t. m. 22-letni Janez Kerin. V nedeljo se je sprl s svojima svakoma. Proti večeru sta šla mimo Kerinove hiše ter sta izzivala. Kerin je skočil ven ter udaril jednega s sekiro po hrbtu. Ta pa mu je vrnil s kolom, da se je Kerin zvrnil na tla in potem je še stopil nanj ter ga pohodil. V ponedeljek se je sodni pregled izjavil, da je poškodba lahka in isto je rekel tudi v torek dr. G. V sredo zjutraj pa je Kerin umrl. Na podlagi raztelesenja javlja mrliški list vzrok smrti: pritisek na možgane. Kerin se je bil letošnji predpust oženil. Togota je bila že često vzrok velikih nesreč in tragičnih dogodkov.

Razne vesti.

Samomor iz službenih ozirov. Iz Terezina poročajo dne 28. februvarja: O nekem transportu kaznjencev, ki so ga eskortirali trije možje od 98. pešpolka iz Jožefovega v tukajšnjo vojaško kaznilnico, se je posrečilo nekemu kaznjencu, obsojenemu na več let ječe na trdnjavi, da je mej postankom v Litomericah pobegnil vojakom. Poveljnik eskorte, vodja Pachanek, se je radi tega ustrelil pred očmi svojih tovarišev. Ubeglega kaznjenca so takoj na to zopet vjeli in istočasno ž njim privedla je eskorta mrtvega poveljnika semkaj.

Bestijalen dečak. V Filadelfiji je neka Italijanka, imenom Santoro, pustila svojo 2-letno ljubljenko Mary v varstvo sedemletnemu bratcu Toni-ju ter je odšla po svojih opravkih. Toni pa si je zabil v glavo, da mora svojo sestrico naučiti, da bi vpila in komaj je mati odšla, vzel je železno grebljo, držal jo tako dolgo v ognju, da je bila bela, potem pa je začel isto vihteti nad malo Mary, ki niti še ne zna govoriti ter je vpil: »Kriči!« A dete je le s široko odprtimi očmi sledilo krogom razbeljene grebljе ter se zadovoljno smehljalo. Deček se je razjezil in in še bolj vpil: »Ali boš takoj kričala, ako ti zapovedujem!« Seveda ga sestrica ni razumela ter se še bolj smejala, na kar jo je z grebljo z vso silo sunil v desno oko. Ubogo bitje je sedaj seveda kričalo v strašnih bolečinah, vendar pa je grozni deček uničil svoji sestrici na isti način še drugo oko. Ko se je mati vrnila, stopil jej je deček nekoliko bled a trdno nasproti z besedami: »Mary me ni hotela slušati. Jaz sem jo sedaj kaznoval, da bo kdaj pozneje imela strah pred menoj, ako jej bom kaj ukazoval.« A to se težko zgodi, ker sedaj leži mala deklica v hospitalu v brezupnem stanju. Mati se je do sedaj odločno branila, da bi izročila policiji nenavadno brezsrčnega dečka, da bi ga ista poslala v poboljševalnico.

Mednarodni katoliški kongres bo v Parizu o priliki svetovne pariške razstave.

Srbska kraljica Natalija je baje napravila oporoko, v kateri določa svoje premoženje revežem v Srbiji in na Francoskem. Kralj Aleksander ne dobi — nič. Kraljica Natalija ima pač dovolj vzrokov za tako ravnanje.

Smešno prepoved je izdal poveljnik poznanjskega vojaštva za svoje podčastnike. Prepovedal jim je namreč, jemati v zakon poljska dekleta. Ubogi Prusaki: celó pred slovanskim ženstvom jih je strah. No, to je temu ženstvu pač v posebno čast.

Petindvajsetletnico hrvatskega »Pravniškega društva« so praznovali v Zagrebu minolo soboto z velikim slavjem. Slavnosti se je udeležilo tudi društvo «Slov. Pravnik« v Ljubljani po deputaciji, v kateri so bili: dr. Ferjančič, dr. Krisper in dr. Majaron. Vsprejem Slovencev je bil velesijajen in napitnica nanje je bila sprejeta z odušcvljenimi «živio»-klici. Na tej slavnosti se je zopet pokazalo, da simpatije mej Hrvati in Slovenci niso samo fraza.

Slov. akad. društvo «Slovenija» na Dunaju priredi v soboto dne 10. marca 1900 svoj VI. redni občni zbor s sledečim vsporedom: A a) Čitanje zapisnika. b) Čitanje zapisnika bratskega društva «Triglav». c) Poročilo odborovo. d) Poročilo odseka za Prešernovo slavnost. e) Slučajnosti. B Zabavni del. Lokal: «Zum Magistrat», I. Lichtenfelsg. 1. (Velika dvorana.) Začetek: točno ob 7. in pol uri zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

Brzojavna poročila.

Stavke.

PRAGA 5. (K. B.) Položaj v vseh okrajih, kjer je stavka, je nespremenjen.

Župan praški.

PRAGA 5. (K. B.) Včeraj je dospelo semkaj najvišje potrdilo izvolitve dr. Srba županom kraljeve prestolnice Prage.

Ogerska zbornica poslancev.

BUDIMPEŠTA 5. (K. B.) Zbornica poslancev je nadaljevala debate o trgovinskem proračunu. Posl. Serenyi je izjavil, da je pristaš ukupne carine z Avstrijo. Posl. Ugron je pozival vlado, naj na balkanskem poluotoku in Mali Aziji ustanovi tržišča za ogerske izdelke. Nadaljevanje debate bo jutri

Vojna v Ameriki.

LONDON 5. (K. B.) »Morning Post« javlja iz Washingtona dne 4. t. m.: Brzojavka iz Greytowna javlja, da se Costaricca pripravlja, da napove Nicaragni vojno.

Stavka v Lilleu.

PARIZ 5. (K. B.) Finančni minister je sprejel predpoludne odposlance štrajkujočih delavcev v tobačnih tovarnah v Lilleu ter jim zagotovil izpolnitev nekaterih zahtev, dočim je obljubil, da ostale zahteve prouči.

Kraljica Viktorija ostane doma.

LONDON 5. (K. B.) »Times« in drugi listi potrjujejo, da je kraljica Viktorija opustila namero, da bi obiskala Bordighero, ter da je sklenila, da ne bo potovala.

Upor v kaznilnici.

KAJIRO 5. (K. B.) »Reuter« javlja: Včeraj se je uprlo 70 kaznjencev kaznilnice Toura blizu Kajire. Poklicani, da se pokorijo, tega niso hoteli storiti, na kar je straža izprožila salvo. Vsled tega je bilo ranjenih 5 kaznjencev, med njimi 2 smrtno: potem so se udali.

Vojna v južni Afriki.

Cecil Rhodes potuje na Angležko.

LONDON 5. (K. B.) Rhodes je prispel v Capstadt ter odpotuje menda v sredo na Angležko.

Boerci pri Dondrechtu odbiti.

LONDON 5. (K. B.) Glasom brzojavke »Reuterjeve poslovnice« iz Dondrechte od dne 4. t. m. so Angleži zaseli pozicije Boercev. Posledji so se jih skušali zopet polastiti, a so bili z velikimi zgubami odbiti. Angleži so imeli 6 mrtvecev in 15 ranjencev.

Iz Osfonteina, Norvalsponta in Mafekinga.

LONDON 5. (K. B.) Lord Roberts brzojavlja iz Osfonteina dne 4. t. m.: General Clements javlja, da je njegova prednja straža zasedla Achterdank ter je sedaj odprta železnična zveza v Joubert-Siding. V Norvalspontu je še mnogo sovražnikov. Glasom brzojavke Generala Gatacrea se je število Boercev pri Stormbergu skrčilo. Iz Mafekinga javlja polkovnik Baden-Powell dne 15. februvarja, da je tam vse zdravo in da na delovanje sovražnika odgovarja na primeren način. V Osfonteinu je položaj nespremenjen.

Angležki parlament.

LONDON 5. (K. B.) (Spodnja zbornica.) Minister državnega zaklada naglaša, da smatra vlada vkljub srečnemu preobratu na vojnem polju za svojo dolžnost, predlagati za prihodnje finančno leto vojni kredit v znesku 38 milijonov Lst. Primanjkljaj za to upravno leto, ki se završi z 31. marcem t. l., je cenjen na 18 milijonov. Izdatki prihodnjega leta so preračunjeni na 154 milijonov, med katerimi 60 milijonov za vojne svrhe. Dohodki prihodnjega leta, na podlagi sedanjega financijelnega polažaja, bi znašali 116,900.000 Lst. Izdatki za vojno bodo brškone še veči nego navedeno, vendar upa minister, da bodo zadostovali v to, da se vojno konča uspešno. Govornik želi, naj bi zbornica sprejela rezolucijo, ki ga poblašča, da najme, če potrebno, posojilo 35 milijonov. Prerano bi bilo določati podrobnosti glede odplačila, dokler ni znano, koliko tega posojila bo plačala Angležka in koliko Transvaal. Posojilo ima namen, da se pride v okom vsem slučajnostim, ki bi mogle zadeti Anglijo. Tuji narodi Angležev ne gledajo prijazno. Angležki vojaki so pokazali, da so vredni sinovi svojih prednikov. Potem je zbornica sprejela vladni predlog o zvišanju carine na čaj z 223 glasovi, odklonivši predlog Johna Redmontsa, naj bi se ista znižala za 2 pennyja, in sicer z 209 glasovi proti 60.

LONDON 5. (K. B.) »Reuter« javlja iz Bloemfonteina dne 2. t. m.: Zavezniki so sklenili, da zapuste vso okolico Rendsourško. Umaknili so se srečno v varstvu burgherjev-jezdecev. Tukaj so obvestili uradno, da so Cronjeve čete, 2 do 3000 mož, dne 27. februvarja kapitulirale zaradi pomanjkanja živil in streliva. Jutri se predsednik vrne v Pretorijo.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

Kolonijalno blago. Kava. Cene v Brazilu trdne. Kupčija na termine slabejša. Naš trg je notiral pod cenami v Brazilu, vendar se je razpečalo le malo blaga ter ni bilo v cenah znatnih razlik. S trga je bilo vzetih 1000 vreč Santos »good average« za 47 do 48.50 K, 1000 vreč dto. Choise po 49.50 do 50 K od 50 kg. Na skladišču je 8131 q kave.

Poper: Tendenca trajno ugodna, a brez prometa. Cene nespremenjene.

Piment. Položaj zelo trden. Gotovo blago notira 44 K. Kupcev malo.

Klinčki: Tendenca trajno dobra. Ker so zaloge neznatne, se je razpečalo le malo blaga. Cena 53 K.

Sladkor: Tudi prošli teden je bil položaj na vseh važnejših trgih miren ter se cene niso znatno spremenile. Ker je bilo malo komisij s konsumnih trgov, je bil tuk. trg slab.

Današnje cene o mirnem položaju so sledeče: za blago v transitu, vožnine prosto z 2% škontom:

Centrifugalni pilé . . .	26.¼—27.½ K
Melis-Pilé	27.¾—28. „
Concassé	27.¾—28.½ „
V klobukih po 1.80—2 kg.	30.—
Kocke v zabojih po 25 in 50 kg..	29.½—31.—

Za naročbe februvar-maj:

Centrifugalni pilé . . .	27½—28.— K
Melispilé	28¼—28.½ „

Iz notranjosti je zadnji teden dospelo po železnici 30·300 q (proti 43.400 q v isti dobi lanskega leta).

V zalogi je bilo 188.700 q, med njimi 183.993 q v skladiščih (proti 124.700 in 122.960 q lani).

Žita. Trg stalen za turščico, slab za pšenico. Prodalo se je 300 q turščice iz Levante po 10.60 K in 300 q amerikanke po 11.— K. Zaloga znaša 1002 q pšenice, 4437 q turščice, 300 q ovsa.

Bombaž. Trg trden, brez kupčije.

Moka. Malo kupčije, slabe, nespremenjene cene.

Južno sadje. Trg dober. Prodalo se je 20.000 zabojev pomaranč po 2—9 K, 4000 zabojev limon po 3—6 K.

Les. Prošli teden se je izvršilo več manjših naročeb o malo zvišanih cenah.

Olje. Trg trajno slab. Prodalo se je 250 q grškega in levantinskega olja v sodih po 76—78 K od q.

Riž. Naš trg je ostal tudi prošli teden o malo živahnejšem prometu v obče nespremenjen.

Cene so bile:

Italijanski, merk. in fini . . .	36—39 K.
dto. Carolina	41—48 „
Japonski navadni	30—31 „
„ glasirani	31—35 „
Rangoon navadni in fini . . .	22—30 „
Saigon	21—25 „
Zdrob	16—20 „

Trgovinske vesti.

Budimpešta 6. Pšenica za oktober K. 7.68 do 7.69. Pšenica za april K. 7.39 do 7·40 Rž za oktober K. 6·43 do 6·44. Rž za april K. 6·26 do 6·27 Koruza za juli K. —.— do —.— Koruza za maj 1900 K. 5·09 do 5·10. Oves za oktober K. —·— do —·—. Oves za april K. 4·94 do 4.95

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zmerno, mirno Prodaja: 11.000 met. stot. 5 h ceneje. Vreme: sneg.

Hamburg 6. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.50 za maj 37.25, za september 38.—, za december 38·75 Denar.

Havre 6. Kava Santos good average za februvar 50 k. frankov 43.75, za juli 50 k. frankov 44.75.

Dunajska borza dne 6. marca..

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99·20	99·30
„ „ v srebru	99.20	99·22
Avstrijska renta v zlatu	98.40	99·30
„ „ kronah 4%	99.—	99·05
Kreditne akcije . . .	234.70	235·15
London 10 Lsr. . . .	242.50	242·50
20 mark	23.66	23·66½
Napoleoni	19.28	19·30
100 italijanskih lir . .	89.90	89·90
Cekini	11.38	11·38

Pozor na ta užig na zamašku !!!

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20	pdp.	omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.—	„	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25	„	„	Nabrežina, V dem, Benetke, Rim
9.—	„	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	„	pošt.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45	pop.	omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	„	„	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	„		Benetke (via Červinjan in via Videm) Rim (via Bixij) naravnost.
6.25	„	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15	zvč.	brzovl.	Kormin
8.15	„	„	Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.45	„	meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45	„	„	do Mürzuschlaga
6.10	„		(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56	pdp.	meš.	iz Mürzuschlaga, Beljaka itd.
7.33	„	„	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	„	brzovl.	iz Kormina
9.28	„	„	Dunaj, zveza s Pešto, Mnihim
10.25	„	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
10.40	„	brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20	„	omn.	iz Benetk (via Červignjan)
5.35	pop.	pošt.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45	zvč.	omn.	iz Italije preko Kormina
8.30	„	brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.—	„	„	Dunaj, zveza z Reko
11.35	„	omn.	iz Italije preko Kormina
10.38	pdp.		(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30	pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	„	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50	pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	„	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	„	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Odda se v najem ali na prodaj

veliko posestvo

v Solkanu pri Gorici

obsegajoče hišo z vrtom ob cesti, dve veliki brajdi z novimi nasadi ter obširno njivo. Hiša je na jako lepem kraju, primernem za gostilno ali trgovino.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo na naslov: »Posestvo«, na upravništvo »Soče« v Gorici.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na		V napoleonih na	
4-dnevni izkaz	2¼%	30-dnevni odkaz	2%
30- „ „	3¼%	3-mesečni „	2¼%
		6- „ „	2½%

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v **vredn. papirjih** 2% na vsako svoto. **V napoleonih** brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1‰ provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berolinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Prva slovenska

izdelovalnica mrežic

za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu

Piazza Negozianti in Via dell' Arsenale

Uvažujé geslo:

»Svoji k svojim«

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 1. marca do 5. marca

Nova serija.

Jako zanimivo in poučno potovanje po Italiji od Verone do Siena itd.

50 podob 50.

V stopnina 20, otroci 10 k r.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za **večkratno** insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na eden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanja objava 30 nč.

V Trstu.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1, daje pojasnila za vsakoršna potovanja in sprejema predplačila za obisk letošnje svetovne razstave v Parizu.

Krčme.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v peeivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran Ulica S. Francesco št. 2. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Caterina štev. 9, priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro štev. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mesar.

T. Zadnik mesar, ulica S. Francesco 16, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Podučevanje jezikov.

Jurca Katinka v ulici Valdirivo št. 17 I. nads. podučuje doma ali zunaj francoski, nemški, slovenski in italijanski jezik v najkrajšem času po najnovejših metodah.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. priviligirani kroji vsakemu koj razumljivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n ima izborno zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek. **dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.**

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbništvom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebščin za čevljarje ima Ivan Drufovka v Gorici na Travniku štev. 5. Podružnica v Sežani in Komnu. Naročbe se točno izvršé.

Pohištvo in mèblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mèbljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapecarijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vso to stroko spadajočih del. **Anton Brešćak, Gorica, Gosposke ulice štv. 14.** Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRGOVINA JESTVIN

Trst — Via Giulia št. 25 — Trst.

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem prevzel že dobro poznano prodajalnico jestvin G. Grattoni, katero sem popolnil z najboljšim in svežim kolonijalnim blagom kakor: **kava, riž, olje, testenine, sir, maslo, moka, raznovrstna fina vina v buteljkah**, ter sploh vse jestvine.

Pošiljam blago na deželo po poštnem povzetju, v mestu je donašanje na dom brezplačno.

Nadejaje se obilne podpore slavn. občinstva v mestu in na deželi, beležim spoštovanjem udani

Vekoslav Plesničar, trgovec.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani

Dunajska cesta štv. 13.

priporoča svoje pripoznano najboljše

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Čuvaj se ponarejanja! Zahtevaj le 3 0 0 0 senjske roke

roman.

Velja 35 nvč.

Prodaja se v upravništvu našega lista.

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu in p. n. g. potnikom, da sem prevzel nov in elegantno opremljen

Hôtel Sušak

s 25 ukusno urejenimi sobami,

in sicer z eno in dvema posteljama, od 120 stotink (60 nvč.) naprej. Hôtel ima posebno veliko dvorano, ter posebne prostore, kakor kavarno in še posebej dvorane za društva.

Omnibusi prihajajo k vsakemu vlaku in prevažajo p. n. potnike po isti ceni kakor reški, a razven tega dohaja do hôtela električni tramvaj. Potnikom so kočije in vozi na razpolago.

Restavracija je preskrbljena **z izvrstno domačo in dunajsko kuhinjo; domača vina** so iz velicih kleti velikega župana blag. gosp. dra. Vladimira Nikolića Podrinskega, ravno sedaj nakupljena, kakor tudi vsakovrstn **primorska** in **inozemska vina**, ter Plzensko izborno **„Pschorrbräu pivo“** in **vsakovrstni likeri.**

V hôtelu se nahaja malo, a zraven hôtela veliko parno kopališče „Ilona“ in v bližini morsko kopališče, kamor vozi omnibus vsake pol ure. Zraven hôtela se nahaja krogljišče.

Zagotovljam točno in solidno postrežbo, ter priporočujé se slavnemu občinstvu in p. n. potnikom za mnogobrojne obiske, beležim z odličnim spoštovanjem

Vinko Sulentić,
hôtelier.

Narodna jed

postati morajo **testenine iz Prve kranjske tovarne testenin Zniderščič & Valenčič v Il. Bistrici** po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Na stavišču „Serpentina“

v ulici Giulia št. 35 (tramwayska postaja)

Največi zverinjak

(menažerija) sveta

z

zoološkim cirkusom,

odprt vsakega dne od **8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.**

Najslavnejši krotitelji in krotiteljice ter

Hat-Ju-wa

Čudežna gospica, ki kroti kače s petjem.